

Nr 12.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1951/52 under tolfte huvudtiteln, avseende anslagen inom civildepartementets verksamhetsområde.

(5:e avd.)

Civildepartementet.

1:o) **Civildepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts har i propositionen nr 1 under tolfte huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 3 januari 1951) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för civildepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till Civildepartementet: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 335 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 330 000 kronor.

Till löneklassuppflyttningar m. m. föreslås nu ökad medelsanvisning under anslaget med 2 200 kronor, varjämte anslagsposten till rörligt tillägg föreslås höjd från 30 000 till 32 800 kronor.

På grund av viss förstärkning av biträdespersonalen har någon generell nedskärning av avlöningskostnaderna på sätt förutsatts vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor ansetts icke kunna äga rum för civildepartementets del.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för civildepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen.....	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i> <i>vis</i>	174 400
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	100 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	32 800
	Summa kronor 335 000

b) till *Civildepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 335 000 kronor.

2:o) **Civildepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

Vissa myndigheter.

3:o) **Statens lönenämnd: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 3), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens lönenämnd: Avlöningar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 122 000 kronor.

4:o) **Statens lönenämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 3), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens lönenämnd: Omkostnader* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 kronor.

5:o) **Statens avtalsnämnd: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 3—5) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens avtalsnämnd upptaga en tjänst som byråchef i Ce 33 i stället för en tjänst som byrådirektör i Ce 31, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens avtalsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till Statens avtalsnämnd: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 124 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 125 200 kronor.

Enligt avtalsnämndens instruktion består nämnden av en ordförande och chef, förordnad av Kungl. Maj:t för en tid av högst sex år, samt det antal övriga ledamöter Kungl. Maj:t bestämmer, förordnade av Kungl. Maj:t för viss tid. För närvarande består nämnden av ordförande och fyra för ett budgetår i sänder förordnade ledamöter. Ersättning till ledamöterna utgår med *dels* 200 kronor för månad, *dels ock* ett dagarvode å 50 kronor, då ledamot deltagar i förhandlingar om nya kollektivavtal eller i förhandlingar om tolkningen eller rätta innebörden av bestämmelser i gällande kollektivavtal. Vid den på besparingsutredningens initiativ företagna granskningen av de olika anslagen och anslagsposterna har departementschefen övervägt,

huruvida icke i syfte att nedbringa medelsåtgången antalet ledamöter i avtalsnämnden skulle kunna minskas. Om antalet ledamöter i nämnden minskas med en, skulle å anslaget uppstå en besparing av i runt tal 3 000 kronor. En sådan åtgärd förutsätter emellertid, att byrådirektören, som redan nu i stor omfattning fungerar som förhandlingsledare, i ännu större utsträckning anlitas för detta ändamål. Detta jämte vissa av avtalsnämnden åberopade skäl talar enligt departementschefens mening starkt för en uppflyttning av byrådirektörstjänsten till byråchefstjänst i lönegrad Ce 33.

I enlighet med det anförda skulle anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, nedsättas med 3 000 kronor och anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ökas med 500 kronor. På grund av löneklassuppflyttningar anses sistnämnda post bära uppräknas med ytterligare 1 000 kronor. För rörligt tillägg beräknas 9 400 kronor. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås uppförd förslagsvis såsom varit fallet under budgetåret 1949/50 och tidigare. Föreskrift bör meddelas om att posten icke får överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens avtalsnämnd upptaga en tjänst som byråchef i Ce 33 i stället för en tjänst som byrådirektör i Ce 31;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens avtalsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	23 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	14 300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	82 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 400
	Summa kronor 129 500

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning för biträde åt statsägda bolag	5 000
	Nettoutgift kronor 124 500

c) till *Statens avtalsnämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 124 500 kronor.

6:o) *Statens avtalsnämnd*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 5 och 6), vilket innebär en anslagsminskning med 1 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens avtalsnämnd: Omkostnader* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 25 600 kronor.

7:o) *Statens pensionsanstalt: Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 6—10) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till Statens pensionsanstalt: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 386 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 333 200 kronor.

I samband med framläggandet för 1949 års riksdag av förslag till nytt SPA-reglemente framhöll föredragande departementschefen, att den personalökning hos pensionsanstalten, som kunde bli erforderlig, svårigen kunde med någon säkerhet beräknas, innan erfarenhet vunnits beträffande omfattningen av de nya arbetsuppgifterna. För budgetåret 1949/50 bemyndigades Kungl. Maj:t med hänsyn härtill att ställa medel till anstaltens förfogande för bestridande av kostnaderna för dessa uppgifter.

I sina anslagsäskanden för innevarande budgetår framhöll anstalten, att det vore svårt att fixera personalbehovet, innan närmare erfarenhet vunnits rörande omfattningen av de nya arbetsuppgifterna. Anstalten inskränkte sig därför till att föreslå en mindre personalförstärkning. Detta förslag vann statsmakternas bifall.

Denna förstärkning har emellertid icke varit tillräcklig. Det nya SPA-reglementet har medfört en avsevärt större arbetsbelastning för pensionsanstalten än som vid reglementets antagande förutsågs. Det har sålunda visat sig att bestämmelserna om tillgodoräkning i pensionshänseende av föregående tjänstetid föranlett en sådan anhopning av ärenden hos anstalten att det icke kan överblickas när dessa ärenden med nuvarande organisation kunna bli avgjorda. På grund härav och då det för såväl pensionstagare som huvudmän givetvis är av vikt att beslut rörande pensionsförmånerna och kostnaderna därför meddelas i god tid före pensionsålderns inträde, har departementschefen funnit det angeläget att åtgärder vidtagas för att anstalten skall bli i stånd att handlägga ifrågavarande ärenden i sådan takt, att ytterligare anhopning av ärenden undviks och eftersläpningen snarast bringas att upphöra. Departementschefen har därför ansett sig böra förorda, att anstaltens personalorganisation i viss utsträckning förstärkes utöver vad för innevarande budgetår medgivits.

Emellertid har det, såsom ock pensionsanstalten framhållit, befunnits nödvändigt att en genomgående översyn av anstaltens organisation inom den närmaste tiden verkställes. I avvaktan härpå och med hänsyn till ovissheten om de kvarstående arbetsuppgifternas omfattning har den nu förordade förstärkningen av anstaltens personalorganisation ansetts böra bli av allenast provisorisk karaktär. För en tillfällig förstärkning av or-

ganisationen beräknas för nästa budgetår ett belopp av i runt tal 50 000 kronor bliva erforderligt.

Till frågan om anvisande av ytterligare medel för innevarande budgetår till pensionsanstaltens verksamhet avser departementschefen att återkomma i samband med anslagsäskandena å tilläggsstat för budgetåret 1950/51.

För bestridande av kostnader, föranledda av löneklassuppflyttningar och tillämpning av bestämmelserna om reglerad befordringsgång, beräknas ett belopp av 4 500 kronor erforderligt. Beloppet fördelas med 300 kronor å anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän och med 4 200 kronor å anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal.

I enlighet med det föregående beräknas avlöningsposterna i pensionsanstaltens avlöningsstat sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän ($152\ 100 + 300 - 4\ 700 =$) 147 700 kronor;

arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t 7 150 kronor;

avlöningar till icke-ordinarie personal ($155\ 600 + 50\ 000 + 4\ 200 + 4\ 700 =$) 214 500 kronor;

rörligt tillägg ($35\ 850 + 1\ 100 =$) 36 950 kronor.

Avlöningsposternas slutsumma skulle alltså bliva ($147\ 700 + 7\ 150 + 214\ 500 + 36\ 950 =$) 406 300 (+ 55 600) kronor.

Under rubriken Särskilda uppbördsmedel finnes å pensionsanstaltens avlöningsstat uppfört *förvaltningsbidrag från lärarinnornas pensionsanstalt*. Detta bidrag skall jämlikt föreskrift i Kungl. Maj:ts brev den 12 maj 1950 för budgetåret 1950/51 utgå med fem procent av kostnaderna för tillämpning av avlöningsstaten för statens pensionsanstalt. Förvaltningsbidraget föreslås för nästkommande budgetår skola utgå efter samma grunder. I överensstämmelse härmed har bidraget, såvitt avser anslaget till avlöningar, upptagits till fem procent av avlöningsposternas slutsumma eller alltså till ($0,05 \times 406\ 300$) 20 315 kronor eller avrundat 20 300 kronor.

Förslagsanslaget till Statens pensionsanstalt: Avlöningar har för budgetåret 1951/52 föreslagits till skillnaden mellan förut angivna slutsumma, 406 300 kronor och sist omförmälda belopp, 20 300 kronor, eller således till 386 000 kronor, innebärande en ökning med 52 800 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens pensionsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslags-*
vis 147 700

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	7 150
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	214 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 950
Säger för avlöningar kronor	406 300

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l:

Förvaltningsbidrag från lärarinnornas pensions- anstalt	20 300
Säger för särskilda uppbördsmedel kronor	20 300
	Nettoutgift kronor 386 000

b) till *Statens pensionsanstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 386 000 kronor.

8:o) *Statens pensionsanstalt*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 11 och 12), vilket innebär en anslagsökning med 4 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens pensionsanstalt*: *Omkostnader* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 65 100 kronor.

Statliga pensionsväsendet.

9:o) *Tjänstepensioneringen*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9—12, s. 12—15) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 73 300 000 kronor;

b) till *Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver* ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor;

c) till *Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m.* ett förslagsanslag av 6 300 000 kronor;

d) till *Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst* ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

10:o) *Vadstena krigsmanshuskassa*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 15 och 16) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vadstena krigsmanshuskassa* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

11:o) Pensionering av viss flottans gemenskap. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 16) hemställer utskottet,
att riksdagen må till *Pensionering av viss flottans gemenskap* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

12:o) Familjepensioneringen. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 15 och 16, s. 17 och 18) hemställer utskottet,
att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
a) till *Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 22 700 000 kronor;
b) till *Pensioner åt efterlevande till arbetare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

13:o) Gemensamma anslag. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 17 och 18, s. 18 och 19) hemställer utskottet,
att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
a) till *Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.* ett anslag av 15 000 kronor;
b) till *Diverse pensioner och understöd m. m.* ett förslagsanslag av 3 575 000 kronor.

Statsunderstödda pensionsväsendet.

14:o) Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 19 och 20) hemställer utskottet,
att riksdagen må till *Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 57 800 000 kronor.

15:o) Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare. Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna. Tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 20—22, s. 20 och 21) hemställer utskottet,
att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
a) till *Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare* ett förslagsanslag av 8 000 kronor;
b) till *Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna* ett förslagsanslag av 5 000 kronor;
c) till *Tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

16:o) **Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 21) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under kalenderåret 1951 dyrtidstillägg må utgå å pensioner från handelsflottans pensionsanstalt enligt samma grunder som tillämpats under kalenderåret 1950;

b) till *Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kronor.

Allmänna indragningsstaten.

17:o) **Avlöningar till personal å indragningsstat m. m. Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 24 och 25, s. 22) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Avlöningar till personal å indragningsstat m. m.* ett förslagsanslag av 675 000 kronor;

b) till *Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor* ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

Diverse.

18:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Extra utgifter. Barn-tillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 26—29, s. 23 och 24) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 95 000 kronor;

b) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett reservationsanslag av 350 000 kronor;

c) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 10 000 kronor;

d) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

19:o) **Uppskjuten fråga.** Utskottet kommer framdeles att avge utlåtande beträffande det av Kungl. Maj:t under punkten 30:o) Täckning av beräknat överskridande av anslagsmedlen för rörliga löne- och pensionsförmåner framställda förslaget; vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

Stockholm den 16 februari 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gränebo, Ohlon, Leander, Gillström, fröken Andersson, herrar Eric Ericson, Sundelin, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Lundqvist, Edvin Thun, Bergman och Pålsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Bergstrand, Åkerström, Pettersson i Dahl, fröken Elmén, Johansson i Mysinge, Svensson i Alingsås, Nihlfors, Gustafsson i Stockholm och Hjalmarson.